

กสม. ๒

รายงานผลการตรวจสอบ

การละเมิดสิทธิมนุษยชน

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

วันที่ ๒๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๗

รายงานผลการตรวจสอบที่ ๑๒/๒๕๖๗

เรื่อง สิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย กรณีร้องเรียนว่าถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจทำร้ายร่างกายระหว่างการจับกุม

ผู้ร้อง

ผู้ถูกร้อง เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการ ๑ กองบังคับการตำรวจปราบปรามยาเสพติด ๔

๑. ความเป็นมา

ทนายสถานบำบัดพิเศษกลางมีหนังสือ ที่ ยธ ๐๗๑๒/๖๗๘๐ ลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๖ รายงานการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหาย พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยแจ้งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติว่า เมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๖ ทนายสถานบำบัดพิเศษกลางรับตัว [REDACTED] (ผู้ร้อง) ผู้ต้องขังตามหมายศาลอาญา [REDACTED] ในความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดและอาวุธปืน และได้ตรวจร่างกายผู้ร้องแล้วพบว่า มีร่องรอยบาดแผลบริเวณโหนกแก้มและเท้าซ้าย ซึ่งเกิดขึ้นระหว่างการจับกุมเมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๖ และผู้ร้องประสงค์ให้ตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจึงมีมติให้รับไว้ตรวจสอบตามคำร้องที่ ๑๒๔/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๖

๒. การตรวจสอบ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้มอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน พ.ศ. ๒๕๖๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ตรวจสอบ โดยพิจารณาจากการชี้แจงข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานดังต่อไปนี้

/๒.๑ รายการ...

๒.๑ รายการเอกสาร พยานหลักฐานจากการตรวจสอบ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๒.๑.๑ หนังสือทัศนสถานบำบัดพิเศษกลาง ที่ ยธ ๐๗๑๒/๖๗๘๐ ลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๖ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๒ บันทึกการให้ถ้อยคำของผู้ร้องต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ลงวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๖

๒.๑.๓ บันทึกการให้ถ้อยคำของ [REDACTED] (เพื่อนผู้ร้อง) ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

๒.๑.๔ หนังสือกองบังคับการตำรวจปราบปรามยาเสพติด ๔ ที่ ตช ๐๐๒๗.๕๓/๑๘๔๔ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๕ บันทึกการลงพื้นที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ จังหวัดราชบุรี ระหว่างวันที่ ๒๓ - ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

๒.๑.๖ บันทึกการให้ถ้อยคำของ [REDACTED] (พี่สาวผู้ร้อง) ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

๒.๑.๗ หนังสือโรงพยาบาลราชบุรี ที่ รบ ๐๐๓๓.๑/๑๔๒๑๗ ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๘ บันทึกการให้ถ้อยคำทางโทรศัพท์ของ [REDACTED] ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

๒.๒ ข้อเท็จจริงจากการตรวจสอบ

๒.๒.๑ ข้อเท็จจริงฝ่ายผู้ร้อง

๑) เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๖ [REDACTED] เพื่อนผู้ร้อง ขับรถยนต์กระบะไปใน [REDACTED] อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี โดยผู้ร้องนั่งข้างคนขับ ส่วนผู้ถูกร้องขับรถยนต์กระบะยี่ห้อโตโยต้า รุ่นวิโก้ สีเทา ๒ คัน ไม่ติดตราสัญลักษณ์ตำรวจตามมาติดด้านหน้าและด้านหลังรถของผู้ร้องไว้ [REDACTED] ตกใจและเข้าใจว่าเป็นรถของคู่อริ จึงขับรถหนีเข้าไปในซอย แต่พบว่า เป็นซอยตัน จึงขับรถถอยหลังเพื่อออกจากซอยทำให้รถชนต้นไม้และรั้วบ้านหลังหนึ่ง ระหว่างนั้นผู้ร้องได้ยินเสียงปิ่นดั่งเป็นระยะ ๆ และรู้สึกว่าได้รับบาดเจ็บที่เท้าและมีเลือดไหล จึงถอดกระเป๋าสะพายคาดหน้าอก ซึ่งมีเฮโรอีน ๒๔๘ กรัม และปิ่นพกสั้น ๑ กระบอกที่ไม่ได้บรรจุกระสุนออกจากตัว เพื่อหาผ้ามาซับเลือดโดยไม่ได้หยิบปิ่นออกมาถึงต่อสู้กับผู้ถูกร้อง จากนั้นผู้ถูกร้องประมาณ ๑๐ คน แต่งกายนอกเครื่องแบบ สวมเสื้อเกราะของหน่วยงานตำรวจปราบปรามยาเสพติดเข้าล้อมรถยนต์กระบะของผู้ร้อง และแจ้งให้ผู้ร้องกับเพื่อนลงจากรถ พร้อมทั้งใช้กระบองสั้นทุบกระโหลกศีรษะแตกหลายแห่ง

๒) เมื่อผู้ร้องกับเพื่อนลงจากรถ ผู้ถูกร้องจับผู้ร้องนอนคว่ำหน้า เอามือไขว่หลัง ใส่กุญแจมือ หนึ่งในผู้ถูกร้องเตะไปที่ใบหน้าของผู้ร้อง ๑ ครั้ง ทำให้กระดูกโหนกแก้มข้างขวา / ของผู้ร้อง...

ของผู้ร้องแตกได้รับบาดเจ็บ ส่วนเพื่อนผู้ร้องถูกกดดันคอไว้ แต่ไม่ได้รับบาดเจ็บ ผู้ร้องนำตัวผู้ร้องส่งโรงพยาบาลราชบุรี และใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ของผู้ร้องโทรแจ้งญาติของผู้ร้องว่า ผู้ร้องถูกจับกุมและรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาลดังกล่าว ต่อมาแพทย์โรงพยาบาลราชบุรีตรวจรักษาผู้ร้องพบว่า เฝือกขา มีรอยถลอก แผลไม่ทะลุ กระดูกโหนกแก้มแตกและมีเลือดคั่ง

๓) ผู้ร้องสอบปากคำผู้ร้องที่โรงพยาบาลและบันทึกไว้โดยบังคับให้ผู้ร้องให้ปากคำว่า แผลที่โหนกแก้มเกิดจากการกระแทกกระทอนระหว่างหลบหนี ผู้ร้องลงลายมือชื่อในเอกสารที่ผู้ร้องจัดทำโดยไม่ได้อ่านรายละเอียด และผู้ร้องไม่ได้อ่านให้ผู้ร้องฟัง ทั้งนี้ ผู้ร้องยอมรับว่า มียาเสพติดไว้เพื่อเสพ แต่มาทราบภายหลังว่า ถูกกล่าวหาในความผิดฐานมียาเสพติดไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย

๔) ผู้ร้องรักษาตัวที่โรงพยาบาลราชบุรี ๓ วัน จากนั้นถูกนำตัวไปที่ทำการของผู้ร้องในซอย ๑๓ ตำบลท่าล้อ อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี จึงพบว่า [REDACTED] ถูกควบคุมตัวอยู่ก่อนแล้ว ผู้ร้องพาผู้ร้องกับเพื่อนไปจัดทำบันทึกปากคำที่สโมสรตำรวจ กรุงเทพมหานคร จากนั้นไปศาลอาญา เพื่อยื่นคำร้องขอฝากขัง

๕) ปัจจุบันบาดแผลที่เท้าของผู้ร้องหายดีแล้ว แต่โหนกแก้มต้องผ่าตัดเพื่อให้กระดูกกลับเข้าที่

๒.๒.๒ ข้อเท็จจริงฝ่ายผู้ร้อง

กองบังคับการตำรวจปราบปรามยาเสพติด ๔ ซึ่งเป็นหน่วยงานบังคับบัญชาของผู้ร้องมีหนังสือลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ แจ้งผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีตามคำร้องนี้ พร้อมแนบเอกสารที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย สำเนาบันทึกการจับกุม สำเนาบันทึกสาเหตุที่ถูกจับ สำเนาบันทึกการตรวจยึดตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด แผนที่เกิดเหตุและภาพถ่ายขณะจับกุม บันทึกข้อมูลคลิปวิดีโอขณะจับกุมและซักถามผู้ต้องหา สำเนาบันทึกยินยอมให้ตรวจปัสสาวะและรายงานผลการตรวจวิเคราะห์ แบบแจ้งเรื่องการควบคุมตามมาตรา ๒๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้อับอาย พ.ศ. ๒๕๖๕ และสำเนาหนังสือความเห็นแพทย์โรงพยาบาลราชบุรี สรุปได้ ดังนี้

๑) เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๖ เวลา ๑๐.๐๐ น. พันตำรวจตรี [REDACTED] สารวัตรกองกำกับการ ๑ กองบังคับการตำรวจปราบปรามยาเสพติด ๔ ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าหน่วยปราบปรามยาเสพติดกาญจนบุรี ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดราชบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี และพื้นที่ใกล้เคียง ได้รับแจ้งจากสายลับว่า [REDACTED] ลักลอบจำหน่ายยาเสพติดและพกพาอาวุธ โดยใช้รถยนต์กระบะยี่ห้อโตโยต้า รุ่นวิโก้ หมายเลขทะเบียน [REDACTED] ราชบุรี เป็นยานพาหนะ จำหน่ายยาเสพติดใน [REDACTED] ตำบลเจดีย์หัก อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี ในช่วงค่ำเป็นประจำ จึงวางแผนจับกุม โดยนำกำลังเจ้าหน้าที่เดินทางไปที่หมู่บ้าน...

ไปที่หมู่บ้านดังกล่าว เวลาประมาณ ๑๘.๐๐ น. เจ้าหน้าที่ชุดจับกุมพบรถยนต์ตามที่สายลับแจ้ง จึงเข้าแสดงตัวเพื่อขอตรวจค้น แต่รถยนต์กระบะต้องสงสัยถอยรถชนรถของเจ้าหน้าที่ และแรงเครื่องหลบหนีถอยชนรั้วบ้านหลังหนึ่งในหมู่บ้านดังกล่าวได้รับความเสียหายไม่สามารถหลบหนีได้อีก

๒) ผู้ถูกร้องแสดงตัวเข้าตรวจค้นและใช้ไฟฉายส่องเข้าไปในรถเห็นว่านอกจาก [REDACTED] แล้วยังมีผู้ร่อนนั่งข้างคนขับ มือขวาลืออาวุธปืน และไม่ยอมลงจากรถ ผู้ถูกร้องจึงใช้กระบองส้นทุบกระจกรถจนทั้งสองคนลงจากรถและยินยอมให้จับกุม ตรวจค้นภายในรถพบเฮโรอีน ๒๔๘ กรัม ซ่อนในกระเป๋าสะพายหนังสีน้ำตาลซึ่งวางไว้บริเวณคอนโซลกลาง และอาวุธปืนพกสั้น ๑ กระบอก วางอยู่บนเบาะนั่งข้างคนขับ จึงแจ้งข้อกล่าวหาในชั้นจับกุมให้ทั้งสองคนทราบ ต่อมาปรากฏว่าผู้ร้องได้รับบาดเจ็บมีรอยฟกช้ำบริเวณโหนกแก้มและเท้าซ้าย จึงปฐมพยาบาลเบื้องต้นก่อนนำส่งโรงพยาบาลราชบุรี แพทย์ตรวจและเอกซเรย์พบว่ากระดูกใบหน้าร้าวจึงให้พักรักษาตัว และผู้ร้องปฏิเสธการผ่าตัด ส่วน [REDACTED] ถูกนำตัวไปสอบสวนขยายผลที่หน่วยปราบปรามยาเสพติดกาญจนบุรี ตำบลท่าล้อ อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี

๓) วันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๖ ผู้ถูกร้องนำตัวผู้ร้องออกจากโรงพยาบาลราชบุรีไปที่หน่วยปราบปรามยาเสพติดกาญจนบุรี เพื่อทำบันทึกการจับกุมและซักถามปากคำ และได้บันทึกภาพและเสียงระหว่างการควบคุมตัวไว้ จากนั้นนำผู้ร้องและ [REDACTED] ส่งพนักงานสอบสวนตามมาตรา ๒๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้สูญหาย พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยไม่ได้กระทำการใด ๆ อันเป็นการทรมานต่อบุคคลทั้งสอง และได้แจ้งข้อมูลการควบคุมตัวดังกล่าวต่อสำนักงานการสอบสวน สำนักงานอัยการสูงสุด และสำนักงานการสอบสวนและนิติการ กรมการปกครอง ตามพระราชบัญญัติดังกล่าวแล้วเช่นกัน

๔) จากการตรวจสอบสำเนานบันทึกการจับกุม ลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๖ ปรากฏว่า ผู้ร้องให้ปากคำต่อผู้ถูกร้องว่า บาดแผลบริเวณข้อเท้าและใบหน้าเกิดจากการกระแทกภายในรถยนต์กระบะที่ขับหลบหนีการจับกุม และผู้ร้องลงลายมือชื่อในเอกสารดังกล่าวไว้เป็นหลักฐานสำเนานบันทึกการตรวจยึดของกลาง ประกอบด้วย ยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ (เฮโรอีน) ๒ ถุง น้ำหนักรวม ๒๔๘ กรัม อาวุธปืนพกสั้น ๑ กระบอก ของพกอาวุธปืน ๑ ชอง รถยนต์กระบะ ๑ คัน และโทรศัพท์เคลื่อนที่ ๓ เครื่อง

๕) สำเนาภาพถ่ายในวันเกิดเหตุปรากฏภาพผู้ถูกร้องแต่งกายนอกเครื่องแบบสวมเสื้อกั๊กหรือเสื้อเกราะกันกระสุนสีดำควบคุมตัวผู้ร้องและเพื่อน โดยให้เอามือโพล่หลัง ใส่เครื่องพันธนาการข้อมือ นั่งอยู่บนพื้นถนนหน้ารถยนต์กระบะ ยึดข้อศอกซ้าย สีขาว ซึ่งสภาพพังเสียหายจากการชน กระชกบริเวณด้านหน้าฝั่งคนขับแตกร้าว และกระชกด้านหลังบริเวณที่นั่งแถวที่สองแตกทะลุกระบะหลังยุบ ไฟท้ายแตก

๒.๒.๓ ข้อเท็จจริงจากบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑) [REDACTED] ให้ข้อเท็จจริงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ ดังนี้

๑.๑) [REDACTED] ขับรถเข้าไปใน [REDACTED] ตำบลเจดีย์หัก อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี เพื่อไปหาเพื่อนโดยผู้ร้องนั่งมาด้วย ขณะนั้นมีรถกระบะสีบรอนซ์ ๒ คัน ขับมาปิดทางทั้งด้านหน้าและด้านหลัง [REDACTED] ไม่ทราบว่าเป็นรถของผู้ถูกร้อง เพราะไม่มีตราสัญลักษณ์หน่วยงาน เข้าใจว่าเป็นคู่อริ จึงขับรถหลบหนี จากนั้นมีชาย ๒ คน ใส่ชุดสีดำลงจากรถ และยิงปืนใส่รถหลายนัด ไม่ทราบชนิดปืน ประชาชนในบริเวณนั้นแตกตื่นและออกมาดูเหตุการณ์จำนวนหนึ่ง [REDACTED] ขับรถถอยหลังชนต้นไม้และรั้วบ้าน ระหว่างนั้นผู้ร้องย้ายจากที่นั่งข้างคนขับไปที่เบาะหลัง จึงเห็นว่าผู้ร้องถูกยิงที่เท้า

๑.๒) จากนั้นผู้ถูกร้องประมาณ ๑๐ คน แจ้งว่าเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจ จะเข้าจับกุม แต่ไม่ได้แสดงบัตรประจำตัว มีตำรวจบางคนยิงปืนใส่รถยนต์ของ [REDACTED] และใช้ไม้ทุบกระจกรถเพื่อให้ [REDACTED] และผู้ร้องลงจากรถ ในช่วงที่ใกล้จะมอบตัว ทั้งสองคนไม่ได้เปิดกระจกรถหรือเปิดประตูรถทันที แต่ตะโกนบอกผู้ถูกร้องว่า “ยอมแล้ว รอสักครู ขอโทรศัพท์แจ้งให้ทางบ้านทราบก่อน” แต่ผู้ถูกร้องไม่ยอม ยังคงทุบรถและยิงอย่างต่อเนื่องจนกระจกทางด้านหน้า ด้านหลัง และกระจกฝั่งซ้ายของที่นั่งตอนหลังแตก

๑.๓) [REDACTED] และผู้ร้องลงจากรถและมอบตัว ผู้ร้องถูกเตะที่ใบหน้า ๑ ครั้ง แต่ [REDACTED] ไม่ได้ถูกทำร้ายร่างกายและถูกควบคุมตัวไปที่บ้านเพื่อแจ้งให้ญาติทราบว่าถูกจับกุม จากนั้นถูกพาไปที่ทำการหน่วยปราบปรามยาเสพติดกาญจนบุรี ตำบลท่าล้อ อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี เพื่อสอบสวน ผู้ถูกร้องแจ้งข้อกล่าวหาเกี่ยวกับยาเสพติดและพกพาอาวุธปืน โดยไม่มีการข่มขู่หรือทำร้ายร่างกาย

๑.๔) วันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๖ ผู้ถูกร้องนำตัวผู้ร้องมาที่หน่วยปราบปรามยาเสพติดกาญจนบุรี แล้วจึงเดินทางไปสโมสรรถาวร กรุงเทพมหานคร เพื่อพบพนักงานสอบสวนและจัดทำบันทึกปากคำ จากนั้นวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๖ [REDACTED] และผู้ร้องได้ขึ้นศาล และถูกฝากขังที่ทัณฑสถานบำบัดพิเศษกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้ [REDACTED] ไม่มีประเด็นติดใจทั้งการจับและการถูกนำตัวไปที่หน่วยปราบปรามยาเสพติดกาญจนบุรี

๒) [REDACTED] พี่สาวของผู้ร้อง ให้ข้อมูลต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ สรุปได้ดังนี้

๒.๑) เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๖ เวลาประมาณ ๒๒.๐๐ น. ผู้ร้องโทรศัพท์แจ้งมารดาผู้ร้องและญาติว่า ผู้ร้องถูกจับกุมและได้รับบาดเจ็บจากการพยายามหลบหนีการจับกุม โดยรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาลราชบุรี ตนและมารดาจึงไปเยี่ยมพบว่า มีเจ้าหน้าที่ ๑ คน อยู่ในห้อง

/กับผู้ร้อง...

กับผู้ร้องด้วย ผู้ร้องกระซิบบอกมารดาว่า ลูกเจ้าหน้าที่ตำรวจเตะใบหน้าขณะจับกุม แต่จำไม่ได้ว่าเป็นใคร และในช่วงซักประวัติก่อนเข้ารับการรักษา ผู้ถูกร้องให้ผู้ร้องแจ้งเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลว่า บาดแผล เกิดจากการถอยรถชนต้นไม้

๒.๒) หลังจากผู้ร้องได้ร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน แห่งชาติ [REDACTED] ทราบจากการสอบถามประชาชนที่อยู่ในที่เกิดเหตุว่า ผู้ถูกร้องมา สอบปากคำพยาน และขอภาพจากกล้องวงจรปิดบริเวณรอบ ๆ ที่เกิดเหตุไปตรวจสอบและลบข้อมูล ช่วงเวลาที่เกิดเหตุออก และมีเพื่อนบ้านคนหนึ่งให้ข้อมูลว่า ได้บันทึกภาพไว้ในโทรศัพท์เคลื่อนที่ แต่ผู้ถูกร้อง ขอโทรศัพท์ไปลบคลิปวิดีโอดังกล่าวเช่นกัน อย่างไรก็ตาม [REDACTED] ได้คลิปวิดีโอจากกล้องวงจรปิด หน้าบ้านหลังหนึ่ง และภาพถ่ายระหว่างการจับกุมจำนวนหนึ่งมาจากเพื่อนผู้ร้อง ซึ่ง [REDACTED] ไม่ทราบว่าเพื่อนผู้ร้องได้ภาพดังกล่าวมาอย่างไร

๒.๓) ผู้ร้องให้ข้อมูลกับ [REDACTED] ว่า ผู้ถูกร้องยังป็นเข้าไป ในรถหลายนัด ส่วนกรณีที่ถูกเตะใบหน้า ภายหลังจากการรักษาเบื้องต้นแล้ว แพทย์โรงพยาบาลราชบุรี แจ้งญาติว่า หากประสงค์เข้ารับการรักษาเพิ่มเติมจะมีค่าใช้จ่าย ๓๐,๐๐๐ บาท ซึ่งญาติไม่มีกำลังทรัพย์ ประกอบกับผู้ถูกร้องต้องรับนำผู้ร้องไปดำเนินคดี จึงได้นำตัวผู้ร้องออกจากโรงพยาบาลในวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๖

๒.๔) ผู้ร้องมีอาชีพขับรถส่งของและรับจ้างทั่วไป ครอบครัว ไม่ทราบมาก่อนว่าผู้ร้องเสพยาเสพติดตั้งแต่เมื่อใด ผู้ร้องเขียนจดหมายแสดงความกังวลถึงญาติว่า จะถูกพิพากษาลงโทษเพียงคนเดียว และยอมรับว่าเสพยาเสพติด แต่ไม่ได้เป็นผู้จำหน่าย

๓) [REDACTED] แพทย์แผนกศัลยกรรม โรงพยาบาลราชบุรี ให้ข้อเท็จจริงเมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ สรุปได้ว่า บาดแผลของผู้ร้องบริเวณโหนกแก้มขวา ลักษณะฟกช้ำ ไม่มีแผลฉีกขาด กระดูกโหนกแก้มหัก ผิดรูป แพทย์วางแผนรักษาโดยการผ่าตัดเพื่อรักษารูปหน้า และแจ้งผู้ร้องว่า หากไม่ผ่าตัด โหนกแก้มขวาจะยุบลงไปมากกว่าข้างซ้าย ทำให้โหนกแก้มขวาไม่เท่ากัน แต่ผู้ร้องปฏิเสธการรักษา เจ้าหน้าที่ตำรวจจึงควบคุมตัวผู้ร้องไปดำเนินคดี อย่างไรก็ตาม บาดแผล ดังกล่าวของผู้ร้องไม่มีอันตรายถึงชีวิตแม้ไม่ได้รับการผ่าตัด ส่วนสาเหตุของอาการบาดเจ็บ พิจารณา เฉพาะบาดแผลไม่สามารถระบุสาเหตุได้ บอกได้เพียงว่าเป็นแผลที่เกิดจากการกระแทกเท่านั้น

๒.๒.๔ การแสวงหาข้อเท็จจริงของพนักงานเจ้าหน้าที่

๑) พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ลงพื้นที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงที่ [REDACTED] ตำบลเจดีย์หัก อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี และโรงพยาบาลราชบุรี รวมทั้งได้สอบถามพยานบุคคล ซึ่งเป็นผู้อาศัยใน [REDACTED] และเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลราชบุรี สรุปได้ดังนี้

/๑.๑ สถานที่...

๑.๑) สถานที่เกิดเหตุภายใน [REDACTED] เป็นซอยตัน อยู่ท้ายหมู่บ้าน มีร่องรอยความเสียหายบริเวณรั้วบ้าน ๒ หลัง โดยหลังหนึ่งยังคงปรากฏร่องรอย การเฉี่ยวชน และอีกหลังหนึ่งซึ่งเป็นโรงจอดรถยนต์ได้รับการซ่อมแซมแล้ว

๑.๒) นาย ก (นามสมมติ) พยาน ซึ่งอาศัยอยู่ในบ้านใกล้ที่เกิดเหตุ มองดูเหตุการณ์จากหน้าต่างชั้น ๒ ภายในบ้าน เห็นผู้ถูกรังประมาณ ๑๐ คน แต่งกายนอกเครื่องแบบ ล้อมรถยนต์ของผู้ร้องไว้ โดยผู้ร้องถูกเตะที่ใบหน้า ๑ ครั้ง ผู้ถูกรังข่มขู่เพื่อนบ้านไม่ให้บันทึกภาพ เหตุการณ์และให้ลบวิดีโอที่บันทึกไว้ และนาย ข (นามสมมติ) เพื่อนบ้านให้ข้อมูลสอดคล้องกันว่า ในวัน เกิดเหตุมีเจ้าหน้าที่ตำรวจประมาณ ๑๐ คน รถยนต์กระบะ ๒ คัน และหลังเกิดเหตุเจ้าหน้าที่ตำรวจมา ขอหน่วยบันทึกความจำจากกล้องวงจรปิดที่บ้านพยานไป แต่เมื่อคืนมาพบว่าไฟล์ภาพถูกลบหมดแล้ว

๑.๓) เจ้าหน้าที่แผนกประกันภัย โรงพยาบาลราชบุรี ให้ข้อมูลว่า กรณีของผู้ร้องเป็นอุบัติเหตุที่เกิดระหว่างการจับกุม และตรวจพบสารเสพติดในร่างกายผู้ร้อง จึงไม่สามารถใช้สิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาลตามเงื่อนไขของพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้ แต่ญาติผู้ร้องไม่สามารถชำระค่ารักษาพยาบาลดังกล่าว โรงพยาบาลราชบุรีจึงอนุเคราะห์ ตามคำขอความช่วยเหลือค่าใช้จ่ายในการรักษาแล้วตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๑.๔) สำเนาเวชระเบียนของผู้ร้อง ในส่วนที่บันทึกโดยแผนก เวชศาสตร์ฉุกเฉินโรงพยาบาลราชบุรี ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๖ ระบุว่า ผู้ถูกรังนำผู้ร้อง ส่งโรงพยาบาลราชบุรี เนื่องจากผู้ร้องนั่งมาในรถยนต์กระบะที่ขับหนีมาชนต้นไม้หน้ากระแทก ไม่ปวดหัว ไม่สลบ เพิ่งเสพยาบ้ามา ๒-๓ ชั่วโมงก่อนมาโรงพยาบาล ใจสั่น แน่นหน้าอก มีเลือดไหลลงคอ และสำเนาแบบประเมินสภาพผู้ป่วยแรกได้รับระบุว่า ผู้ร้องรู้สึกตัวดี ไม่สลบ จำเหตุการณ์ได้ ใบหน้า ด้านขวาเขียวช้ำ มีแผลถลอกที่เท้าซ้าย และสำเนาเอกสาร Admission Note ระบุว่า ผู้ร้องมีอาการปวด บวมใบหน้าขวาจากอุบัติเหตุรถชนต้นไม้ นอกจากนี้สำเนาเวชระเบียนผู้ป่วยใน แผนกศัลยกรรมตกแต่ง และบันทึกการพยาบาลตั้งแต่วันที่ ๑๑-๑๓ กันยายน ๒๕๖๖ ระบุรายละเอียดการรักษาผู้ร้องว่า โหนกแก้มข้างขวาผิดรูป เจ้าหน้าที่อธิบายข้อดีข้อเสียของการผ่าตัดให้ผู้ร้องและญาติทราบ แต่ผู้ร้อง และญาติปฏิเสธการผ่าตัดเนื่องจากมีปัญหาด้านสิทธิการรักษาพยาบาล และแพทย์อนุญาตให้กลับบ้านได้

๒) พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภาพถ่ายระหว่างการจับกุม ๒ ภาพ และคลิปวิดีโอความยาว ๓ นาที ซึ่งเป็นพยานหลักฐานที่ได้รับจากพี่สาวของผู้ร้องพบว่า เป็นภาพถ่าย ขณะที่ผู้ถูกรัง ๕ - ๖ คน ควบคุมตัวผู้ร้องกับเพื่อนโดยให้นั่งกับพื้นหน้ารถยนต์กระบะสีขาว และผู้ถูกรัง ใช้ไฟฉายส่องดูบาดแผลที่เท้าของผู้ร้อง ส่วนวิดีโอที่บันทึกได้จากกล้องวงจรปิดของบ้านหลังหนึ่ง ใกล้ที่เกิดเหตุ ซึ่งหันไปทางถนนภายในหมู่บ้าน ลักษณะเป็น ๓ แยก พบว่ารถของผู้ร้องกับเพื่อนมาจากฝั่งขวา และเลี้ยวขวาตรงเข้าไปในซอยตันฝั่งตรงข้ามบ้านหลังดังกล่าว จากนั้นรถถอยหลังกลับ ท้ายรถชน กำแพงบ้านหลังหนึ่ง รถของผู้ร้องขับเดินหน้าและถอยหลังอีกครั้งในจังหวะเดียวกับที่รถกระบะของ

/ผู้ถูกรัง...

ผู้ถูกรื้อคันหนึ่งวิ่งมาจากด้านซ้ายและจอดปิดเส้นทางดังกล่าวไว้ ผู้ถูกรื้อ ๒ คน ลงจากรถดังกล่าว สวมเสื้อกั๊กสีเข้มและมีอาวุธปืน รถของผู้รื้อเดินหน้าเข้าไปขอยตันอีกครั้งและถอยหลังเร่งเครื่องอย่างแรง ระหว่างนั้นมีเสียงปืนดังเป็นระยะ รถของผู้รื้อถอยออกไปนอกรัศมีการจับภาพของกล้องวงจรปิด ผู้ถูกรื้อ ๒ คนยังปืนไปทางรถของผู้รื้อเป็นระยะ จากนั้นหยุดยิงและตะโกนสั่งให้ผู้รื้อลงจากรถ หลายครั้งด้วยประโยค “ลงจากรถ” และ “ลงจากรถ ไม่งั้น...ตาย” ผู้ถูกรื้อคนหนึ่งหยิบวัสดุเป็นด้ามยาว จากท้ายรถกระบะ และวิ่งไปทางที่รถของผู้รื้อจอดอยู่ ต่อมาเสียงซึ่งไม่แน่ชัดว่าเป็นเสียงปืนหรือเสียง ของแข็งกระทบกันดังขึ้นอีกหลายครั้ง

๓. ความเห็นคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรณีตามคำร้องมีประเด็นที่ต้องพิจารณาว่า ผู้ถูกรื้อได้กระทำหรือละเลยการกระทำ อันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน จากการทำให้ผู้รื้อบาดเจ็บระหว่างการตรวจค้นและจับกุมหรือไม่ โดยมีข้อพิจารณา ดังนี้

๓.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๘ บัญญัติว่า บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย การค้นตัวบุคคลหรือการกระทำใดอันกระทบกระเทือน ต่อสิทธิหรือเสรีภาพในชีวิตและร่างกายจะกระทำมิได้ เว้นแต่มีเหตุตามที่กฎหมายบัญญัติ และมาตรา ๒๙ วรรคสอง บัญญัติว่า ในคดีอาญาให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า ผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิด และก่อนมี คำพิพากษาอันถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลใดได้กระทำความผิด จะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเสมือนเป็นผู้กระทำ ความผิดมิได้ สอดคล้องกับบทติการระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ข้อ ๙ ที่กำหนดว่า บุคคลทุกคนมีสิทธิในเสรีภาพและความปลอดภัยของร่างกาย บุคคลใดที่ถูกจับกุมจะต้อง ได้รับแจ้งถึงเหตุผลและข้อหาที่ถูกจับกุมโดยพลัน บุคคลที่ถูกกลั่นแกล้งเสรีภาพต้องได้รับการปฏิบัติ ด้วยความมีมนุษยธรรมและความเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และบุคคลทุกคนซึ่งต้องหาว่ากระทำ ความผิดอาญา ต้องมีสิทธิได้รับการสันนิษฐานว่าเป็นผู้บริสุทธิ์จนกว่าจะพิสูจน์ตามกฎหมายได้ว่า มีความผิด สำหรับการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ในการจับและใช้อาวุธนั้น ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๘๓ วรรคสาม บัญญัติว่า กรณีที่บุคคลซึ่งจะถูกจับหลบหนีหรือพยายามจะหลบหนี ผู้ทำการจับ มีอำนาจใช้วิธีหรือการป้องกันเท่าที่เหมาะสมแก่พฤติการณ์

๓.๒ ประมวลหลักปฏิบัติสำหรับเจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมาย (OHCHR Code of Conduct for Law Enforcement Officials) วางหลักการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมายไว้ว่า ต้องเคารพและปกป้องศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิมนุษยชนของบุคคลทุกคน และในการใช้กำลัง จะกระทำได้เฉพาะกรณีจำเป็นอย่างยิ่งเท่านั้น ข้อกำหนดฉบับนี้ยังเน้นว่า การใช้กำลังของเจ้าหน้าที่ บังคับใช้กฎหมายเป็นข้อยกเว้น และมาตรการที่ใช้ต้องไม่เกินกว่าเหตุหรือต้องได้สัดส่วน ใช้กำลัง ด้วยเหตุผลเท่าที่จำเป็นเพื่อป้องกันอาชญากรรม หรือจับกุมผู้กระทำความผิดหรือผู้ต้องสงสัย และไม่ควรใช้ อาวุธปืน ยกเว้นผู้ต้องสงสัยใช้อาวุธเพื่อขัดขวางการจับกุม หรืออยู่ในสถานการณ์ที่มีความเสี่ยงต่อชีวิตผู้อื่น

/และมาตรา...

และมาตรการอื่นที่อันตรายน้อยกว่าไม่เพียงพอจะยับยั้งหรือจับกุมผู้ต้องสงสัยได้ สอดคล้องกับหลักการพื้นฐานว่าด้วยการใช้กำลังและอาวุธโดยเจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมาย (OHCHR Basic Principles on the Use of Force and Firearms by Law Enforcement officials) ที่วางแนวทางไว้ว่า เจ้าหน้าที่ต้องไม่ใช้อาวุธปืนเว้นแต่เพื่อป้องกันตัวหรือป้องกันผู้อื่นให้พ้นจากอันตรายร้ายแรงที่ใกล้จะมาถึง เพื่อจับกุมบุคคลที่กำลังจะก่ออันตรายและต่อสู้ขัดขวางเจ้าหน้าที่ หรือเพื่อป้องกันมิให้บุคคลดังกล่าวหลบหนี และเจ้าหน้าที่ต้องแสดงตนและแจ้งเตือนให้ผู้ที่จะถูกใช้อาวุธปืนทราบก่อนว่าจำเป็นต้องใช้อาวุธปืน โดยเว้นระยะเวลาอย่างเพียงพอให้ตระหนักรู้

๓.๓ คู่มือการปฏิบัติมาตรฐานสำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจและเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ประสบเหตุ ๒๕๕๙ ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้วางแนวทางการตอบโต้ของเจ้าหน้าที่ตำรวจต่อพฤติกรรมผู้ต้องสงสัย หรือผู้กระทำความผิดในระดับต่าง ๆ ตามมาตรฐานสากลข้างต้น ซึ่งกำหนดว่า กรณีผู้ต้องสงสัยขัดขืนและมีท่าทีหลบหนี เจ้าหน้าที่พึงระมัดระวังในการใช้ยุทธวิธีตอบโต้ โดยคำนึงถึงความปลอดภัยในการปฏิบัติและการรักษาชีวิตของผู้ต้องสงสัยหรือผู้กระทำความผิด ควบคู่ไปกับการเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และเจ้าหน้าที่ต้องพึงให้ความสำคัญกับการแสดงตัวด้วยรูปแบบ แสดงบัตรประจำตัว และการออกคำสั่งด้วยท่าทางและวาจาเป็นทางเลือกแรกก่อนจะเลือกใช้เครื่องมือตอบโต้ทางยุทธวิธีชนิดอื่น ๆ

๓.๔ จากการตรวจสอบปรากฏว่า ผู้ถูกร้องใช้อำนาจตามกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดสืบสวนทราบว่า ผู้ร้องกับเพื่อนเป็นผู้ต้องสงสัยลักลอบจำหน่ายยาเสพติด จึงได้ติดตามและขอตรวจค้นจับกุม แต่ผู้ร้องกับเพื่อนใช้รถยนต์เป็นยานพาหนะหลบหนีจนเกิดอุบัติเหตุ เมื่อไม่สามารถหลบหนีต่อไปได้ก็ยังไม่ยินยอมให้จับกุมโดยดี ผู้ถูกร้องจำเป็นต้องใช้วิธีการต่าง ๆ เพื่อควบคุมตัวผู้ร้องกับเพื่อน โดยปรากฏพยานหลักฐานเป็นภาพจากกล้องวงจรปิดแสดงให้เห็นว่า ผู้ถูกร้องใช้ปืนยิงสกัดการเคลื่อนที่ของรถยนต์ที่ผู้ร้องโดยสาร เมื่อรถดังกล่าวหยุดนิ่ง ผู้ถูกร้องได้แสดงตัวว่าเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจ และแจ้งให้ผู้ร้องกับเพื่อนลงจากรถหลายครั้ง รวมทั้งใช้อุปกรณ์ทางยุทธวิธีทุบกระจกรถจนรถยนต์คันดังกล่าวได้รับความเสียหาย และผู้ร้องกับเพื่อนยินยอมให้จับกุม ในขั้นนี้เห็นว่าการดำเนินการของผู้ถูกร้องเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการใช้กำลังของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

๓.๕ อย่างไรก็ตาม จากการตรวจสอบพยานบุคคล ได้แก่ เพื่อนผู้ร้องและพยานบุคคล ซึ่งอยู่ในเหตุการณ์ให้ข้อเท็จจริงตรงกันว่า หลังจากผู้ร้องลงจากรถยนต์กระบะแล้ว เห็นผู้ถูกร้องเตะไปที่ใบหน้าของผู้ร้อง ๑ ครั้ง สอดคล้องกับข้อเท็จจริงจากพี่สาวผู้ร้องที่ระบุว่า ในคืนเกิดเหตุ ญาติเข้าเยี่ยมผู้ร้องที่โรงพยาบาลราชบุรี โดยมีผู้ถูกร้องอยู่ในห้องพักรักษาตัวกับผู้ร้องด้วยนั้น ผู้ร้องได้แอบกระซิบบอกมารดาว่า ถูกเตะที่ใบหน้า ๑ ครั้ง แม้จะขัดแย้งกับข้อเท็จจริงจากฝ่ายผู้ถูกร้อง และสำเนาเอกสารเวชระเบียนของโรงพยาบาลราชบุรีที่ระบุว่า บาดแผลที่ใบหน้าผู้ร้องเกิดจากอุบัติเหตุรถชน แต่เป็นการให้ข้อมูล

/ของผู้ร้อง...

ของผู้ร้องที่แจ้งต่อเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลในระหว่างที่อยู่ในการควบคุมดูแลของผู้ถูกร้อง ซึ่งน่าเชื่อว่าผู้ร้องอยู่ในสถานการณ์ที่ไม่สามารถให้ข้อมูลต่อบุคคลอื่นได้อย่างอิสระ ดังนั้น ข้อเท็จจริงจากพยานที่อยู่ในเหตุการณ์จึงมีน้ำหนักมากกว่า ประกอบกับเมื่อพิจารณาข้อเท็จจริงของพยานที่ระบุว่า ผู้ถูกร้องหลบหนีเข้าบ้านที่ความจำของกล้องวงจรปิดที่บ้านพยานไปภายหลังเกิดเหตุ ทำให้เชื่อได้ว่ามีการทำร้ายร่างกายผู้ร้องจริงตามที่พยานให้ข้อมูล กรณีจึงรับฟังได้ว่า บาดแผลบริเวณใบหน้าของผู้ร้องเกิดจากการที่ผู้ถูกร้องใช้กำลังที่เกินสมควรแก่เหตุต่อผู้ร้องระหว่างการจับกุม ถือเป็นการกระทำความผิดเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน เห็นควรเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อดำเนินการต่อไป

๔. มติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในคราวประชุมด้านการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชน ครั้งที่ ๓/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๗ จึงมีมติว่ากรณีตามคำร้อง ผู้ถูกร้องมีการกระทำความผิดเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน และให้เสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ (๑) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖ (๑) ประกอบมาตรา ๓๖ โดยให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติใช้รายงานฉบับนี้ประกอบการพิจารณาตั้งกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงกรณีเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุม [REDACTED] เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๖ โดยใช้กำลังเกินสมควรกว่าเหตุจนทำให้ [REDACTED] ได้รับบาดเจ็บ และให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติพิจารณาเยียวยาความเสียหายแก่บุคคลดังกล่าวตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ ให้ดำเนินการภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับรายงานฉบับนี้

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

นางสาวพรประไพ กาญจนรินทร์

ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

นางปรีดา คงแป้น

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุชาติ เศรษฐมาลินี

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

นางสาวศยามล ไกยูรวงศ์

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

นางสาวปติกาญจน์ ลิทธิเดช

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

นายวสันต์ ภัยหลีกลี้

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

นางสาวสุภัทรา นาคะผิว

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ